

עצה טובה לרפא המחלה של שנאת חנם - שיעור 312 קודם קבלת התורה

I. יש אומרים שהמחלה של שנאת חנם הוא כמעט כמחלה שאין לו רפואה

- (א) עיין בפרשת יתרו (י"ט - ז) שכתוב שם ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר ורש"י פירש כאיש אחד בלב אחד אבל שאר כל החניות היו בתרעומות ובמחלוקת והיתכן? זה היה דור המדבר שראו כל הניסים והנפלאות במצרים ובקריעת ים סוף ובמדבר ואעפ"כ לא היו כאיש אחד אלא נגד ההר וי"א דמכאן ראייה שקנאה ושנאה הן מדות טבעיים שקשה לתקנם
- (ב) עיין בעץ יוסף על העין יעקב (יצמות ס"ז): דתלמידי רבי עקיבא היו שונאים זה לזה והטעם שמתו בזמן הזה דוקא אולי מפני שבמתן תורה כתיב כאיש אחד בלב אחד והם שלא נהגו כבוד זה לזה נענשו שלא זכו להישאר בחיים עד יום קבלת התורה בעצרת (דבר יום ביומו דף נ"ח.) וי"א שעונשם היה מפני שלא רצו ללמד זה את זה וזהו חטא גדול שהרי בודאי כל מי שידוע איזה חידוש התורה חייב ללמדו לחבירו וזה מדה מגונה (מעם לועז ויקרא דף ר"פ) מי שידוע איזה חידוש התורה חייב ללמדו לחבירו וזה מדה מגונה (מעם לועז ויקרא דף ר"פ)
- (ג) וידוע שנחרב בית מקדשינו משום העון הרעה הגדול הזה של שנאת חנם לכן אי אפשר לומר שזה דבר טבעי שאם כן הם היו אנוסים
- (ד) בהלוייה של רב יצחק אזבי ז"ל הספד עליו דודו שמתו בעון הדור דהא עיקר הטעם שהצדיק נתפס בעון הדור הוא כדי שע"י זה אנו יחזרו בתשובה שנושאים ק"ו בעצמינו אם בארזים נפלה שלהבת מה יעשו אזובי קיר ושאל דודו מ"מ אנו צריכים לדעת איך הדרך לעקור המדות הרעות כמו שנאת חנם והוא בקש מהגדולים בהלוייה לתת לנו חשבון פרטי לרפא המחלה של שנאת חנם ושאר מדות הרעות

II. חשבון פרטי לרפא המחלה של שנאת חנם

- (א) עיין בדעת זקנים מבעלי התוספות (נראה ש' ה - ה) על הפסוק זה ספר תולדת אדם שהביא מאמר דרבי עקיבא דואהבת לרעך כמוך דזה כלל גדול בתורה ובן עזאי אומר דפסוק בדמות אלקים עשה אותו גדול יותר שאף אם הוא אינו חושש לכבוד עצמו יש לו לחוש לכבוד חבירו (מעשה שהגיד רב דן סגל על השדי חמד)
- (ב) שמעתי מעשה בשני ראשי ישיבות שהיו שותפין במוסד אחד ונהגו בשלום ובשלוה בלא שום פקפוק ומחלוקת כל ימיהם וטעם הצלחתם היה משום שהם הביטו אחד על חבירו רק על המעלות הגדולות שהיו להם ולא על חסרונותיהם
- (ג) וגם שמעתי מעשה ברב אליעזר זילבער ושמעון Weizenthal אחר המלחמה שהוא לא רצה להיות דתי משום מעשה אכזרי שעשה איש דעתי בסידור שלו במחנה אמר לו דצריך להביט על האנשים הכשרים ולא על איש פרטי או מעשה פרטי
- (ד) וגם שמעתי מעשה ברב איסר זלמן מלצר ורב דוד פינקל בענין כתיבה בחול המועד על כלי צוקער הפסוק עיניך לנוכח יביטו ועפעפיך יישרו נגדך (משלי ז - כ"ה) שלומדים משם דקודם דיביט על חסרונות של אתרים יביט על חסרונותיו ועוד גם צריך לראות כסדר הפסוק דמלתא דלא רמיא עליה דאיניש לאו אדעתיה
- (ה) וסוף דבר הכל תלוי בסעייתא דשמיא לכן עצה טובה לבקש בסוף ש"ע שה' יעזרינו לחקור המדה הרעה של שנאת חנם וצריך לעשות זה בכל תפלת ש"ע כל ימינו עד ביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן והבא לטהר מסייעין אותו חג כשר ושמח